

Pestprotocol

openbare basisschool De Houthoeffe

Dit pestprotocol heeft als doel:

Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Pesten op school

Wat is het verschil tussen pesten plagen en ruzie?

Plagen gebeurt meestal tussen twee of meer kinderen. Het is niet altijd leuk, maar het is niet gemeen bedoeld. Het is bedoeld als grapje. Het kan natuurlijk verkeerd overkomen, maar later kun je heel goed uitleggen dat het je spijt. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

Pesten is duidelijk iets anders. Er zitten vaak kwade bedoelingen achter en het duurt meestal (met of zonder tussenpozen) langer. Er is sprake van ongelijkheid tussen pester en het kind dat gepest wordt. In veel gevallen is steeds hetzelfde kind (of kinderen) het slachtoffer en zijn het ook steeds dezelfde pesters. Pesten vindt vaak plaats buiten het zicht van ouders of leerkrachten. We spreken van pesten als er een duidelijk aanwijsbaar, min of meer weerloos slachtoffer is aan te wijzen dat te lijden heeft onder fysiek (lichamelijk) of psychisch (verbaal) geweld van klasgenoten of anderen.

Ook komen er ruzies voor. Soms zijn kinderen heel boos, vergeten zich zelf, hebben een kort lontje en er ontstaat een ruzie, een conflict. Ook hier treden we tegen op, maar we beschouwen dit als incidenten.

Over wie hebben we het

De pester:

Hij of zij is psychisch en/of lichamelijk sterker dan de andere kinderen en kan anderen mobiliseren om tot uitschelden en lastigvallen van een of meer klasgenoten over te gaan.

De gepeste:

Het kind dat niet opkan tegen de sterkere pester(s) en het onderspit delft

De stille middengroep

Als er gepest wordt, is er altijd een groep die zich afzijdig houdt. Ze doen niet mee omdat ze het gemeen vinden. Maar ze doen er ook niets aan om het pesten op te laten houden. Ze nemen het niet voor het slachtoffer op uit angst zelf ook gepest te worden, dus houden ze hun mond. Door structureel aandacht aan het onderwerp te besteden, kunnen kinderen die bij deze middengroep horen zich bewust worden van hun rol als het om pesten gaat.

Pesten

De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere groepen wordt er gepest.

Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Signalen van pesterijen kunnen zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- Via facebook/ WhatsApp negatief uitlaten over anderen

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Uitgangspunten

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren

Op school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Verdere regels op onze school

regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

Je mag niet klikken, maar als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Hoe gaan wij daar mee om?

Op de Houthoeffe werken wij met de methode “de Vreedzame School”. De Vreedzame School is een compleet programma voor basisscholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen. De lesstof wordt middels 6 blokken aangeboden. Elk blok beslaat een aantal weken.

Inhoud van de blokken:

In blok 1 (We horen bij elkaar) staan de lessen in het teken van groepsvorming en het creëren van een positief klimaat in de klas. Samen met de leerlingen maken we afspraken over hoe we met elkaar omgaan in de klas. Leerlingen bedenken zelf taken en verantwoordelijkheden.

In blok 2 (We lossen conflicten zelf op) leren de leerlingen het begrip ‘conflict’, en ze krijgen zicht op hoe je kunt reageren op een conflict. Na dit blok verwachten we van de leerlingen dat ze zelf, met behulp van een heel eenvoudig stappenplan, hun conflicten zelf oplossen.

Blok 3 (We hebben oor voor elkaar) besteedt aandacht aan communicatie. Goede communicatie is de sleutel tot het oplossen en voorkomen van conflicten. In dit blok

besteden we o.a. aandacht aan de rol van misverstanden, het je kunnen verplaatsen en inleven in een ander, actief luisteren en samenvatten.

In blok 4 (We hebben hart voor elkaar) staan gevoelens centraal. In dit blok worden onder andere twee belangrijke vaardigheden voor conflictoplossing geleerd: je eigen gevoelens herkennen en erover kunnen vertellen, en het erkennen en accepteren van de gevoelens van een ander.

Blok 5 (We dragen allemaal een steentje bij) gaat in de eerste invoeringsjaren over mediatie, en de jaren daarna staat leerling participatie centraal; het leveren van een bijdrage aan de gemeenschap.

Blok 6 (We zijn allemaal anders) stelt het open staan voor verschillen centraal. Kinderen onderzoek overeenkomsten en verschillen in hun familie, klas, school, omgeving van de school en de wereld.

Adviezen aan de ouders van onze school:

Ouders van gepeste kinderen:

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

Neem het probleem van uw kind serieus.
Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
Besteed extra aandacht aan uw kind.
Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Alle andere ouders:

Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
Geef zelf het goede voorbeeld.
Leer uw kind voor anderen op te komen.
Leer uw kind voor zichzelf op te komen.